

פד:

השוכר את הפועלים פרק שביעי בבא מציעא

מסורת הש"ס

תורה אור

והתנה באגונו סוחר
מקורקע תביא לרעהו.
מפלי לא יד

הגהות הב"ח

(א) ג' טולא רעיה, ג' יד
וכפסדיון ד' ק"ג חתא
קולבא נקרא: (ב) ר"ש
ד"ה ונגדי וס' שלגין
שקורין קיטרא שני
ממנו: (ג) ד"ה נני כרי
וכ' ספי קרונן, ג' כ' פ"א
קרוביו וס"א קבורים:
(ד) ד"ה כחלחא וס'
מחילא, ג' כ' רש"י כפי
חלק מו מדי מתנתמן
קולבא:

מוסף רש"י

באתר דמרי ביתא תלא
זיניה, מקום שהלך
חלל כלו, כולבא רעיא.
נל נוסה, קולתיה תלה.
מדו חלה לשם, מני
(וכחלחא ד' מדי
דמתנתמן קולבא, ל"ה
קודמיה מקדמו, מני מקדמ
של חתם: (והדרין ק"ג).

שתי' ספני. מפרש במדרש
שעמד עליהם נחשול שנים
לעצמם ונדרו לו ושקט הרוח:
היה

ואפילו הכי לא סמך רבי אלעזר ברבי שמעון
ארעיה קביל עליה יסורי באורחא הוה מייכי
ליה שיתין נמטי לצפרא נגדי מתותיה שיתין
משיכלי דמא וכיבא למחר עבדה ליה

דביתוהו שיתין מיני לפדא ואכיל להו וברי ולא הות שבקא ליה דביתוהו למיפק
לבי מדרשא כי היכי דלא לדחוקוהו רבנן באורחא אמר להו אחיי ורעיי
בואו בצפרא אמר להו זילו מפני ביטול תורה יומא חד שמעה דביתוהו אמרה
ליה את קא מיתית להו עילויך כלית ממון של בית אבא אימדרה אולה לבית
נשא סליקו ואתו הנך [שיתין] ספונאי עיילו ליה שיתין עבדי כי נקטי שיתין
ארנקי ועבדו ליה שיתין מיני לפדא ואכיל להו יומא חד אמרה לה לברתה זילי
בקי באכור מאי קא עביד האידינא אתיא אמר לה זילי אמרי לאמך שלנו גדול
משלהם קרי אנפשיה יתיהא כאגונו סוחר ממחרק תביא לחמה אכל ושתי
וברי נפק לבי מדרשא אייתו לקמיה שתי' מיני דמא טהרינהו הוה קא מרגני
רבנן ואמרי סלקא דעתך לית בהו חד ספק אמר להו אם כמותי הוא יהיו כולם
זכרים ואם לאו תהא נקבה אחת ביניהם היו כולם זכרים ואסיקו להו ^(א)ר' אלעזר
על שמויה תניא אמר רבי כמה פריה ורביה ביטלה רשעה זו מישאל כי הוה קא
ניחא נפשיה אמר לה לרביתוהו ידענא בדרבנן דרתיחי עלי ולא מיסעקי בי שפיר
אוגנין בעיליתא ולא תידחלין מינאי א"ר שמואל בר נחמני אישתעיא לי אימיה
דרבי יונתן דאישתעיא לה דביתוהו דרבי אלעזר ברבי שמעון לא פחות מתמני
סרי ולא טפי מעשרין ותרין שנין אוגניתיה בעיליתא כי הוה סליקנא מעינא ליה
במוייה כי הוה משתמטא ביניה הוה אתי דמא יומא חד חזאי ריחשא
דקא נפיק מאוניה חלש דעתאי איתחיו לי בחלמא אמר לי לא מידי הוא יומא
חד שמעי בולותא דצורבא מרבנן ולא מחאי כרבעי לי כי הוה אתו בי תרי
לדינא הוה קיימי אבבא אמר מר מילתיה ומר מילתיה נפיק קלא מעיליתיה
ואמר איש פלוני אתה חייב איש פלוני אתה זכאי יומא חד הוה קא מינציא
דביתוהו בהדי שבכתא אמרה לה תהא כבעלה שלא ניתן לקבורה אמרי רבנן
כולי האי ודאי לאו אורח ארעא איכא דאמרי רבי שמעון בן יוחאי איתחזאי להו
בחלמא אמר להו פרידה אחת יש לי ביניכם ואי אתם רוצים להביאה אצלי
אזול רבנן לאעסוקי ביה לא שבקו בני עכבראי דכל שני דהוה נייס רבי אלעזר
ברבי שמעון בעיליתיה לא סליק חיה רעה למתיהו יומא חד מעלי יומא
דכיפורי הוה הוה טרידי שדרו רבנן לבני בירי ואסקוהו לערסיה ואמטיוה
למערתא דאבוה אשכחוה לעכנא דהדרא לה למערתא אמרו לה עכנא עכנא
פתחי פך ויכנס בן אצל אביו פתח להו שלה רבי דרבר באשתו שלחה ליה
כלי שנשחמש בו קודש ישחמש בו חול ^(א)תמן אמרין באתר דמרי ביתא תלא
זיניה ^(ב) כולבא רעיא קולתיה תלא שלה לה נהי דבתורה גדול ממני אבל
במעשים טובים מי גדול ממני שלחה ליה בתורה מיהא גדול ממך לא ידענא
במעשים ידענא דהא קביל עליה יסורי בתורה מאי היא דבי הוה יתבי רבן
שמעון בן גמליאל ורבי יהושע בן קרחה אספסלי יתבי קמיהו רבי אלעזר בר'
שמעון ורבי ארעא מקשו ומפרקו אמרי מימיהו אנו שותים והם יושבים על
גבי קרקע עבדו להו ספסלי אסקניהו אמר להן רבן שמעון בן גמליאל פרידה
אחת יש לי ביניכם ואתם מבקשים לאכרה הימני אחתוהו לרבי אמר להן רבי
יהושע בן קרחה מי שיש לו אב יחיה ומי שאין לו אב ימות אחתוהו נמי לרבי
אלעזר ברבי שמעון חלש דעתיה אמר קא חשביתו ליה כוותי עד ההוא
יומא כי הוה אמר רבי מילתא הוה מסייע ליה רבי אלעזר ברבי שמעון מכאן
ואילך כי הוה אמר רבי יש לי להשיב אמר ליה רבי אלעזר ברבי שמעון כך
וכך יש לך להשיב זו היא תשובתך השתא היקפתנו תשובות חבילות שאין בהן
ממש חלש דעתיה דרבי אחא א"ל לאבוה אמר ליה בני אל ירע לך שהוא ארי
בן ארי ואתה ארי בן שועל והיינו דאמר רבי שלשה ענוותנין הן ואלו הן אבא
וברי

מדרשא דיתני אספסלי: פרידה אחת. בן אחד: לאכרה הימני. שמה משלטו זו עין רעה: שאין

מלבקש רחמים ומחילה ביסורין שמה
מטא בלחד מן הדיקים: באורחא הוה מייכי
ליה שיתין נמטי וכלשון לע"ז קונקריי: ונגדי
מטוסי שיתין משיכלי דמא וכיבא. ומושכין
ומשיכלי. כמין עריבות קטנות משתמשין בהן
מיס וסופין וכלשון לע"ז קונקריי: ונגדי
מטוסי שיתין משיכלי דמא וכיבא. ומושכין
ומשיכלי. כמין עריבות מלאות דם וכאך דם
לקי שהלגין ^(א) שזבו ממנו משחין שנה עליו: מיני
אמר להו. למחלוציו: ביטול תורה.

שהיה עוסק בגירסתו תמיד בביתו:
אם מייחס להו ענין. אחת מביאות
עליך: כלים ממון. במחלל ורקבון
נגדים: ספונאי. יורדי הים באגונו:
עיילו ליה שיתין עבדי. לפי שעמד
עליהן נחשול של ים והתפללו להגלל
בזכותו של ר"א וינילו בזכותו וכשעלו
מן הים שלחו לו דורון: אמרה לה.
אשתו לנכחא: בקי באכור. נדקי
באכור מהו עשה. בקי לשון בקיאות
לדעה: אמר. ר' אלעזר לבתו
זילי אמרי. שלנו. עושר גדול
משלהם: היסא כלגונו סוחר. על

המורה נאמר: וברי. ונתחוק: נפק
לבי מדרשא. אומה היום שלא עיכבתו
אשתו: שיתין מיני דמא. שהראו לו
הנשים לראות אס דם נדה הוא אס
דס טהור דקיימא לן נדה ^(א)דף יט.
חמשה דמים הן עומדים באשה ושאר
מלאות דמים טהורים: טהרינהו.
לחזק לבעליהן בלא טעילה: יהיו
כולן זכרים. ומעבדו כולן הלילה
זכרים: רשעה זו. מלכות הרשעה
שמינתהו מופש גנבים ולא כל לבית
המדרש תמיד להראות לו הנשים
אס דמן. וא"ל על אשתו שעכבתו
מלבד לבית המדרש שנים רבות:
דרסימי עלי. על שנקלחין גנבים
על ידי והיו להן קרובין: אגניין
בעיליתא. השכיבני בעלייתי:
כמויה. כשערו: כיניסא. שער:
ריחשא. מולעת: חלש דעתאי.
דאגמי שמה מעתה יסריח וירקוב:
כולי האי. משנודע לביתו שאינו
חי ולא נקבר אין זה כבוד: פרידה.
נחל אחד: יש לי כיניסא. אביו
היה: עכבראי. שם מקום שממך
לעירו: לבני בירי. שם כפר אחד
שהיו ^(א)קרובין: עכנא. נחש: דהדרא
ליה למערס. הקיפה את המערה
כעין גלגל וזנבה כלל פיה: פסתי
פיך. הרחיבי ונכח מעל פיך ליתן
מקום ליכנס: לדבר באשטא. שמשא
לו: סמן אמרי. בארץ ישראל אומרים
המשל הזה על כנון זה: באסרס
דמריה חלל זיניה כולבא רעיא
קולתיה חלל. יחד שהיה הגבור
רגיל לחלות זו כלי זיני הנכל הרועה
^(ד) תרמילו חלה בול"א כלע"ז: בסורה.
מיהא לדברך הוא גדול ממך בתורה
אנא לא ידענא אלא שפיך ענה כך:
אכל כמעשים טובים. אני יודעת
שהוא גדול ממך דהא קביל עליה
יסורים: רש"י. אביו של רבי: ורבי
יהושע כ"ק. ורבנן טובא כהדיהו אלא
ששניהם גדולי הדור: אמרי רבנן. דבי
ר"ש

(א) נכעין יעקב חתא
ואסיקין להו אלעזר.
(ב) פסדיון ק"ג. (ג) ור"ה
משיכלי דמא ד"ה ונגדי.

הגהות הגר"א
[א] רש"י ד"ה רשעה.
[ב] ל"ה כ"י עד שנים רבות
חל"מ:

לעני רש"י
פלוטריי [פלוטריי].
לבר.
קונקריי [אוקריי]. אגן
דלי.
קייטריי [כביי].
[קייטריי]. סגולה.
בול"א [בולזול"א]. חיק
עור של דעיס (המשמש
להם גם לשיכיה).

